

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 74.391 van 22 juni 1998
in de zaak A. 46.258/IX-973.**

In zake : Jan HERREMANS,
die woonplaats kiest bij
Advocaat H. KETSMAN,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Schoonslaapsterstraat 29, bus 1

tegen :

1. de Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering,
2. het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van HALLE,
dat woonplaats kiest bij
Advocaat D. LINDEMANS,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Keizerslaan 3.

D E R A A D V A N S T A T E , I X e K A M E R ,

Gezien het verzoekschrift dat op 11 maart 1992 namens Jan HERREMANS ingediend werd door zijn raadsman H. KETSMAN, advocaat te Brussel, om de vernietiging te vorderen van het besluit van de raad voor maatschappelijk welzijn van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Halle van 28 september 1989, goedgekeurd door de Minister van Welzijn en Gezin op 6 januari 1992, waarbij hij wordt afgezet als personeelslid van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Halle;

Gezien de memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door Eerste Auditeur A. VANDENDRIESSCHE;

Gelet op de beschikking van 5 september 1995 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de laatste memorie van de tweede verwerende partij;

Gelet op de beschikking van 3 maart 1998 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 27 april 1998;

Gehoord het verslag van de Eerste Voorzitter van de Raad van State G. BAETEMAN;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat B. BIESEMANS, die loco Advocaat H. KETSMAN verschijnt voor verzoeker, en van Advocaat D. LINDEMANS, die verschijnt voor de tweede verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur B. THYS;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Over de gegrondheid van het beroep.

1.1. Overwegende dat verzoeker onder meer aanvoert dat het bestreden besluit genomen werd met miskennis van de "redelijke termijn-eis" en met schending van de regels van behoorlijk bestuur, die onder meer vervat zijn in artikel 6.1, van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden; dat verzoeker die schending als volgt situeert : 1. op het niveau van de raad voor

maatschappelijk welzijn, doordat reeds op 20 november 1987 werd beslist om door het Hoog Comité van Toezicht een onderzoek te laten instellen, doordat genoemd Comité zijn verslag had afgewerkt op 18 augustus 1988 en doordat verzoeker pas voor verhoor werd opgeroepen in september 1989; 2. op het niveau van de gemeenschapsminister, doordat het beroep tegen de goedkeuringsbeslissing van de bestendige deputatie werd ingeleid op 2 februari 1990 en doordat pas op 6 januari 1992 over dat beroep uitspraak werd gedaan;

1.2. Overwegende dat de eerste verwerende partij, de Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin, antwoordt met een verwijzing naar de beslissingen van 6 en 28 september 1989 om te stellen dat de procedure binnen een redelijke termijn werd afgerond, dat geen uitleg wordt verstrekt over de termijn die verstreek tussen het instellen van verzoekers beroep van 2 februari 1990 tegen de goedkeuringsbeslissing en het nemen van een beslissing over dat beroep op 6 januari 1992;

1.3. Overwegende dat de tweede verwerende partij, het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Halle, antwoordt, na erop gewezen te hebben dat artikel 6.1, E.V.R.M. niet van toepassing is op een tuchtprocedure bij het openbaar ambt daar zulk een procedure geen burgerlijke rechten en verplichtingen tot voorwerp heeft, dat op 20 november 1987 beslist werd om klacht in te dienen op grond van vermoedens van onregelmatigheden, dat het eerste onderzoek plaatsvond op 9 mei 1988, dat het verslag van het Hoog Comité van Toezicht pas op 18 augustus 1988 werd opgesteld en dat dit verslag het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn slechts bereikte op 27 juli 1989; dat verzoeker werd opgeroepen op 7 september 1989 en dat op 28 september 1989 de bestreden tuchtstraf werd opgelegd;

dat zij betoogt dat volgens het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn "het beginpunt van een redelijke termijn steeds dient gesitueerd te worden vanaf het ogenblik dat de tuchtprocedure een weerslag heeft op de persoonlijke toestand van de betrokkene" en dus niet samenvalt met de beslissing om een onderzoek in te stellen, maar wel met de datum waarop verzoeker op de hoogte werd gebracht van de inbreuken die hem ten laste werden gelegd; dat zij aanvoert dat een redelijke termijn in concreto moet worden beoordeeld aan de hand van criteria omtrent de complexiteit van de zaak, het gedrag van het vervolgde personeelslid en de handelwijze van de tucht- of toezichthoudende overheid en dat de zorgvuldigheidsplicht haar ertoe verplicht alle gegevens in te winnen om tot een zorgvuldig afgewogen besluit te komen en in casu geenszins blijkt dat het bestuur van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn op enig ogenblik onredelijk lang zou hebben getalmd met het nemen van een besluit;

1.4. Overwegende dat verzoeker in verband met die gegevens repliceert dat het vanaf de beslissing om een nader onderzoek in te stellen (november 1987) is dat hij persoonlijk de gevolgen van de verdenkingen heeft ondergaan (huiszoeking; verandering van de relatie met het personeel ...), dat het verslag van het Hoog Comité reeds op 18 augustus 1988 opgesteld was en het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn wel beweert dat het herhaaldelijk heeft aangedrongen bij het Hoog Comité, maar daarvan geen enkel bewijs levert; dat hij stelt dat het bestuur inderdaad zorgvuldig moet optreden, maar dat dit geen reden mag zijn om traagheid en inactiviteit te verdoezelen, zeker nu praktisch alle andere feiten die niet door het Hoog Comité werden onderzocht van voordien dateren en voordien bekend waren; dat hij aanvoert dat de redelijke termijn-eis ook geldt voor de toezichthoudende overheid, dat hij daaromtrent stelt dat hij wel

werd verhoord op 18 maart 1990, maar dat daarna nog 22 maanden verstreken (23 maanden vanaf het inleiden van het hoger beroep) vooraleer de gemeenschapsminister besliste;

1.5.1. Overwegende dat een beslissing tot afzetting van een personeelslid van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn genomen door de raad voor maatschappelijk welzijn krachtens artikel 53, § 1, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn is onderworpen aan het goedkeuringstoezicht van de bestendige deputatie; dat het betrokken personeelslid op grond van artikel 53, § 3, van die wet tegen de beslissing van de bestendige deputatie beroep kan aantekenen bij de Vlaamse regering; dat de beslissing van de bestendige deputatie door het instellen van zulk een beroep haar rechtskracht verliest en de goedkeuringsbevoegdheid wordt overgedragen van de bestendige deputatie naar de Vlaamse regering;

1.5.2.1. Overwegende dat vaststaat en overigens niet wordt betwist dat een termijn van 23 maanden is verstreken tussen het inleiden van het hoger beroep en de beslissing (van 2 februari 1990 tot 6 januari 1992), en van 22 maanden tussen het verhoor van verzoeker (18 maart 1990) en de beslissing, zonder dat enige verrichting met betrekking tot het dossier wordt bewezen of vastgesteld; dat los van de vraag naar de toepasselijkheid van artikel 6.1, van het E.V.R.M. op tuchtvorderingen in het openbaar ambt, de redelijke termijnvereiste een beginsel van behoorlijk bestuur is, onderdeel van de zorgvuldigheidsplicht, dat ook bij afwezigheid van uitdrukkelijke bepaling van toepassing is op een lokaal bestuur dat een beslissing neemt in een tuchtzaak en op de toezichthoudende overheid die door de wet met het goedkeuringstoezicht is belast; dat dit

beginsel bijgevolg van toepassing is ook al bepaalde de wet op het ogenblik dat de bestreden beslissing werd genomen geen termijn waarbinnen de toezichthoudende overheid, ermee belast uitspraak te doen op grond van het beroep dat bij haar wordt ingesteld tegen de goedkeuring van een tuchtstraf aan een O.C.M.W.-ambtenaar, een beslissing moet nemen;

1.5.2.2. Overwegende dat in het onderhavige geval 23 maanden zijn verlopen tussen de datum van het inleiden van het beroep bij de gemeenschapsminister en van diens beslissing; dat de eerste verwerende partij zelfs geen poging doet om aanwijzingen te geven over bijzondere omstandigheden die dergelijke lange termijn zouden kunnen rechtvaardigen; dat de gemeenschapsminister bij het nemen van de goedkeuringsbeslissing van 6 januari 1992 de redelijke termijn om een beslissing te nemen kennelijk heeft overschreden; dat het verstrijken van de redelijke termijn het verlies van de beslissingsbevoegdheid tot gevolg heeft, wat betekent dat de toezichthoudende overheid na verloop van de redelijke termijn geen goedkeuringsbeslissing meer kan nemen dan wel dat een genomen goedkeuringsbeslissing wegens onbevoegdheid van het optredend orgaan (onbevoegdheid *ratione temporis*) zal worden vernietigd; dat de gemeenschapsminister op 6 januari 1992 geen bevoegdheid meer had om te doen wat hij gedaan heeft en de beslissing van 6 januari 1992, begrepen in het voorwerp van het annulatieberoep, om die reden moet worden vernietigd;

Overwegende dat de onbevoegdheid van de gemeenschapsminister om op 6 januari 1992 een beslissing tot goedkeuring van verzoekers afzetting te nemen met zich brengt dat de minister terzake ook in de toekomst geen goedkeuringsbeslissing meer kan nemen, zodat bij gebreke van goedkeuring, de ter goedkeuring voorgelegde

afzettingsbeslissing van 28 september 1989 geen uitwerking meer heeft en in het belang van de duidelijkheid van het rechtsverkeer eveneens moet worden vernietigd,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd worden :

1. het besluit van de raad voor maatschappelijk welzijn van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Halle van 28 september 1989, waarbij Jan HERREMANS wordt afgezet als personeelslid van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Halle;
2. het besluit van 6 januari 1992 van de Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin houdende goedkeuring van het besluit van 28 september 1989 van de raad voor maatschappelijk welzijn van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Halle.

Artikel 2.

De kosten van het beroep, bepaald op vierduizend frank, komen ten laste van beide verwerende partijen, elk voor de helft.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare
terechtzing, op tweeëntwintig juni
1900 achtennegentig, door de IXe kamer, die was samen-
gesteld uit :

de HH.	G. BAETEMAN,	eerste voorzitter van de Raad van State,
	A. BEIRLAEN,	staatsraad,
	J. SMETS,	staatsraad,
Mevr.	S. VAN AELST,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

S. VAN AELST.

G. BAETEMAN.